

УДК 336.226.11

Помулева.В.М.<sup>1</sup>, Безсонова О. С.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

<sup>2</sup> студ. гр. ФЕУ-618 НУ «Запорізька політехніка»

### **ВІЙСЬКОВИЙ ЗБІР: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СПЛАТИ І ВИКОРИСТАННЯ**

Законом України від 31.07.2014 р. № 1621 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» з серпня 2014 року військовий збір (далі – ВЗ) запроваджено як тимчасове утримання з ряду доходів, що діє до закінчення реформи Збройних сил України. Його ставка становить 1,5% доходів, що підлягають оподаткуванню.

Платниками військового збору є ті ж особи, які сплачують податок на доходи фізичних осіб (жалі - ПДФО), зокрема фізичні особи – резиденти та нерезиденти, які отримують доходи в Україні.

Об'єктом оподаткування військовим збором (для резидента) є:

- загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, які особа отримує у роботодавця, а також за договорами ЦПД;
- доходи з джерелом походження в Україні, які обкладаються ПДФО під час їх нарахування, виплати, нарахування;
- іноземні доходи.

При нарахуванні військовий збір практично нерозривно пов'язаний з ПДФО, однак, є й певні винятки щодо постійного їх зв'язку.

Базою оподаткування військовим збором є сам дохід. При цьому його не потрібно зменшувати на суму ПДФО чи податкової соціальної пільги.

Виходить, що при застосування податкової соціальної пільги військовий збір та ПДФО мають різні бази оподаткування.

Наведемо відмінності в оподаткуванні доходів ПДФО і військовим збором:

- при нарахуванні ПДФО зарплата може зменшуватися на податкову соціальну пільгу. При ВЗ – ні;
- при нарахуванні ПДФО на виплату в натуральній формі, при оподаткуванні додаткового блага застосовується так званий “натуральний” коефіцієнт (1,219512). При ВЗ – ні;
- щодо ПДФО існує перерахунок у кінці року або при звільнення працівника. При ВЗ – така норма відсутня, тому що на нього не поширюється податкова соціальна пільга, яка й спричиняє необхідність такого перерахунку.

Що стосується бухгалтерського обліку нарахування та сплати ВЗ, то відповідно до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства України від 30.11.1999 р. № 291, слід використовувати субрахунок 642. На субрахунку 642 ведеться облік розрахунків за зборами (обов'язковими платежами), які справляються відповідно до чинного законодавства й облік яких не ведеться на рахунок 65 «Розрахунки зі страхування».

Суму нарахованого (утриманого) збору слід відображати за кредитом субрахунку 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» в кореспонденції з дебетом 661 «Розрахунки за заробітною платою» (якщо об'єкт оподаткування – зарплата), 685 «Розрахунки з іншими кредиторами» (коли об'єкт оподаткування – винагорода за ЦПД). Сплата військового збору в обліку відобразиться проводкою: Дт 642 Кт 311.

Відповідно до пункту 12 частини другої статті 29 Бюджетного кодексу України, військовий збір зараховується до загального фонду держбюджету. А бюджетне законодавство не передбачає закріплення видів надходжень загального фонду державного бюджету за конкретними видами видатків, що фінансуються із загального фонду держбюджету.

Відповідно до звітних даних Державної казначейської служби України, надходження військового збору до загального фонду держбюджету становлять:

- 2014 рік (із серпня) – 2 534 661,9 тис. грн,
- 2015 рік – 9 153 976,2 тис. грн,
- 2016 рік – 11 457 211,5 тис. грн,
- 2017 рік – 15 067 038,6 тис. грн,
- 2018 рік – 18 723 464,2 тис. грн,
- 2019 рік – 22 425 508,4 тис. гривень.

Отже, загалом за даними Державної казначейської служби України за 5 років та 5 місяців держбюджет нашої країни поповнився військовим збором на 79 млрд. 361 млн. 860 тис. 800 гривень.

Статтею 87 того ж Бюджетного кодексу України визначено перелік видатків, що здійснюються з держбюджету, одним із видів яких (поміж переліку з 21 пункту) є національна оборона.

Тож, скільки коштів військового збору, які надійшли до бюджету, використовується на цілі, задля яких його введено, невідомо. Як і решта податків і зборів, потрапляючи до бюджету, втрачають своє цільове призначення.

Саме з цього приводу, дискусійними питаннями у платників є ефективність використання надходжень ВЗ, а також його скасування.

Беззаперечно такий життєво важливий обов'язковий платіж є необхідним. Проте, в умовах економічної кризи і тотального зубожіння переважної більшості населення, на нашу думку, ефективніше стягувати ВЗ більшою мірою за рахунок великого бізнесу.

В будь – якому випадку використання цих коштів має бути цільовим, плановим і обов'язково прозорим.